

Rødning SV

- bebyggelse fra bronzealder og ældre førromersk jernalder

Mikkel Kiildsen

Viborg Stiftsmuseum 2009

Bygherrerapport nr. 24

Bygherre: Viborg Kommune

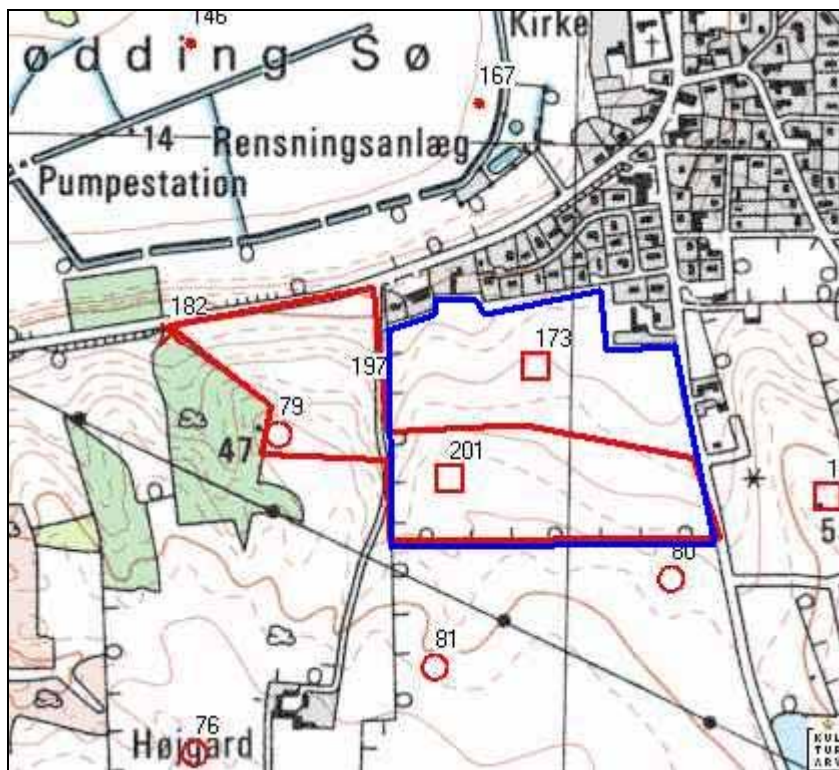
ISBN 978-87-87272-74-2

Indledning.

I forbindelse med udstykning og byggemodning af parcelhusgrunde ved Søparken i Rødning undersøgte Viborg Stiftsmuseum i 2003 bopladsspor fra yngre bronzealder og tidlig ældre jernalder, ca. 700-400 f. Kr.

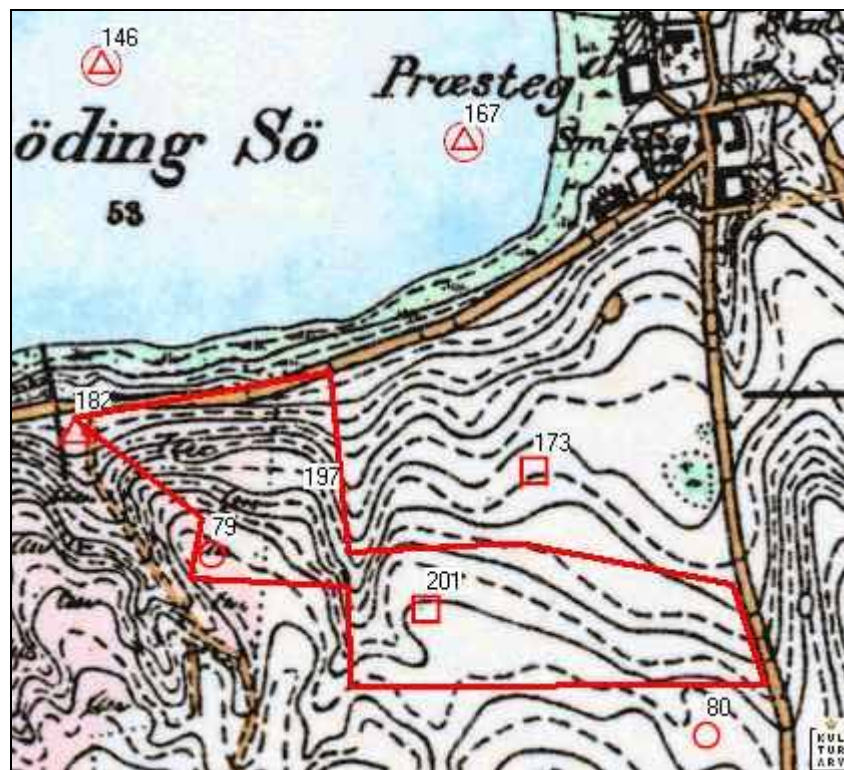
Det var derfor oplagt, at der burde laves arkæologiske undersøgelser, da boligområdet i 2007 skulle udvides mod syd. Denne 2. etape var beliggende på et lidt højere og tildels mere plant område end etape 1, og det var derfor topografisk set mere oplagte arealer til forhistorisk bosættelse end arealerne på etape 1 havde været. Ved en prøvegravning fandtes der da også spor efter flere indtil da ukendte fortidsminder i det sydlige område.

Denne rapport omhandler resultaterne af de arkæologiske undersøgelser fra begge etaper, hvoraf den første blev finansieret af den tidligere Tjele Kommune, mens anden etape blev finansieret af Viborg Kommune.

Figur 1: Undersøgte arealer og fortidsminder i området sydvest for Rødning. Cirkler viser gravhøje og firkant er signatur for bopladser. De to prikker ude i Rødning Sø markerer fund af stammebåde. Det undersøgte område (etape 1 og 2) er markeret med blå (fra DKC).

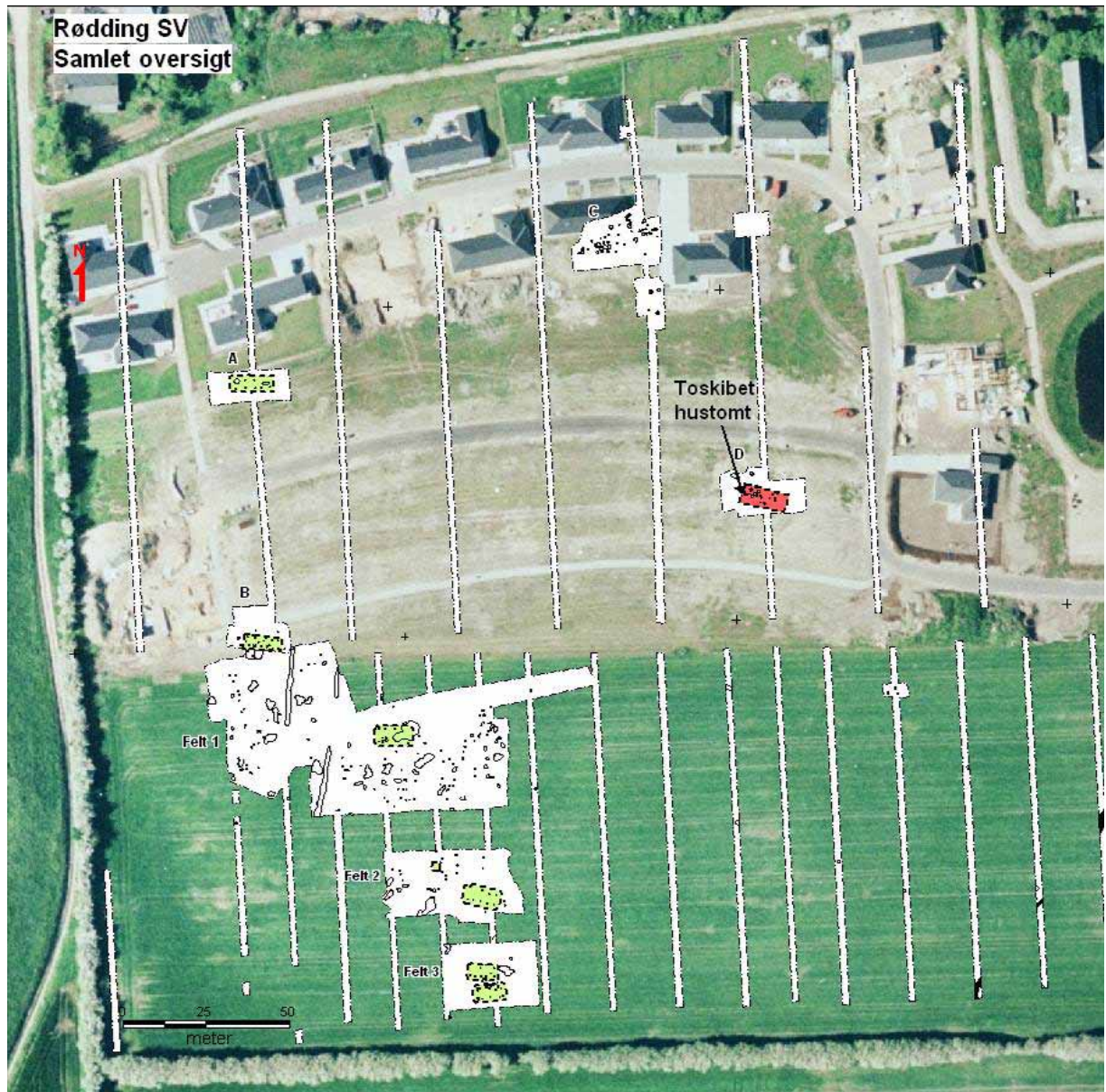
De undersøgte arealer er beliggende i den sydvestlige udkant af Rødning by (figur 1). Sydvest for Rødning er der et større højdedrag med bl.a. gården Højgård, og fra højdedraget er der mod nord skrånende arealer ned til den nu reetablerede Rødning Sø. Området er generelt meget kuperet, og det undersøgte område afgrænses mod vest af en markant slugt, hvor en hulvej stadig forløber. På skråningerne er der flere steder mindre 'terrasser', og det er på nogle af dem samt på kanten af højdedraget, at de fleste bebyggelsesspor indtil nu er fundet. Området har tidligere hørt under præstegården til Rødning kirke, og har derfor indtil 2003 haft navnet Præstegårdssjorden (figur 2). Syd for området hæver terrænet sig yderligere. Her er registreret flere overpløjede gravhøje (76, 80 og 81 på figur 1), men vi kender ingen fund fra disse høje.

Figur 2: Historisk højekantskort over området ved præstegårdssjorden (fra DKC).

Etape I

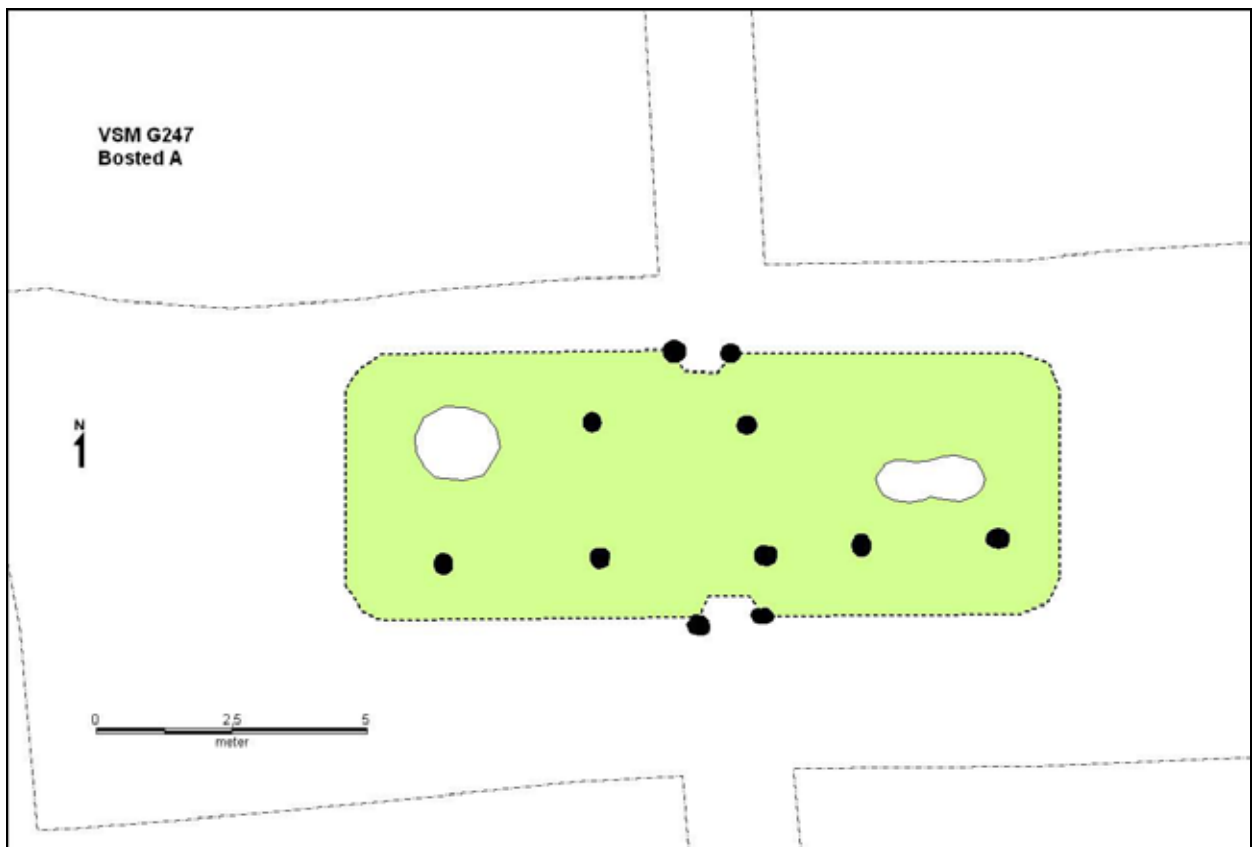
Ved første etape blev der undersøgt fire bostedsområder. Tre af disse blev dateret til sen yngre bronzealder eller ældre førromersk jernalder, omkring 500 f. Kr. (område A, B og C), mens et blev dateret til yngre stenalder eller ældre bronzealder, omkring 1800 f. kr. (område D). På figur 3 ses en samlet oversigt med søgegrøfter fra forundersøgelserne og alle felter fra udgravningerne. Her ses således også placeringen af de fire bosteder.

Figur 3: Oversigt af søgegrøfter og udgravningsfelter fra etape 1 mod nord og etape 2 mod syd.

Bosted A

Ved udgravningerne blev der i dette område fundet stolpehullerne fra et treskibet hus (figur 3). Hustypen kaldes treskibet, da der på langs af huset har stået to indre rækker stolper, som har båret taget. Disse rækker har delt huset op i tre sektioner: et bredt "midterskib" og to smallere "sideskibe" langs husets vægge. Det treskibede langhus har været en form for "typehus". I langt de fleste tilfælde var husene orienteret øst-vest. Man skal dog ikke se de 'skibe' som husets funktionelle rum; husene var delt op i tre rum på tværs med indgangsrum i midten. Dette ses tydeligt ved Bosted A, som har bevarede indgangsstolpehuller midt for husets langsider, både på nord og sydsiden. Ofte har dyr og mennesker boet under samme tag. Stalden findes som regel i husets østende, hvilket her bekræftes af spor af en såkaldt grebning netop her. Grebningen har fungeret som opsamlingssted for dyrenes mæg, der så kunne spredes som gødning på markerne rundt om bebyggelsen. Grebninger kan være stenlagte og have karakter af egentlige staldbrolægning. Her var den dog meget omrodet, formentlig af senere pløjning og muligvis pga. genbrug af sten, efter huset var udtjent. Der blev fundet lerkarskår i grebningen, som daterer huset til sen yngre bronzealder eller tidlig førromersk jernalder, ca. 500 f. Kr. Der kunne ikke ses spor efter indre konstruktionselementer i husets vestlige beboelsesende. Huset længde har været ca. 12 m, og ved indgangene midt for har huset været ca. 5,5 m bredt.

Figur 4: Bosted A fra etape 1. De sorte pletter er stolpehuller, dvs. de viser, hvor der har stået stolper. Grebningen og det store hul er hvide.

Endvidere blev der ved bosted A fundet en større nedgravning eller grube. Oprindeligt er hullet sandsynligvis gravet for at skaffe ler til vægge og gulve i huset. Hullet er efterfølgende blevet fyldt op med affald fra bopladsen.

Bosted B

Her blev der fundet to rækker stolpehuller fra en treskibet konstruktion, som ved huset i bosted A. Huset har haft 4 indre sæt af tagbærende stolper, men der kunne ikke findes sikre væg- eller indgangsstolpehuller til huset, så den faktiske længde og bredde kan kun anslås ud fra tagstolpehullerne. Huset anslås således til at have været 10-11 m langt og ca. 5 m bredt. Dette giver et areal under tag på ca. 50-60 m². Ikke meget, hvis der både har skullet være plads til hele familien og deres husdyr.

Bosted C

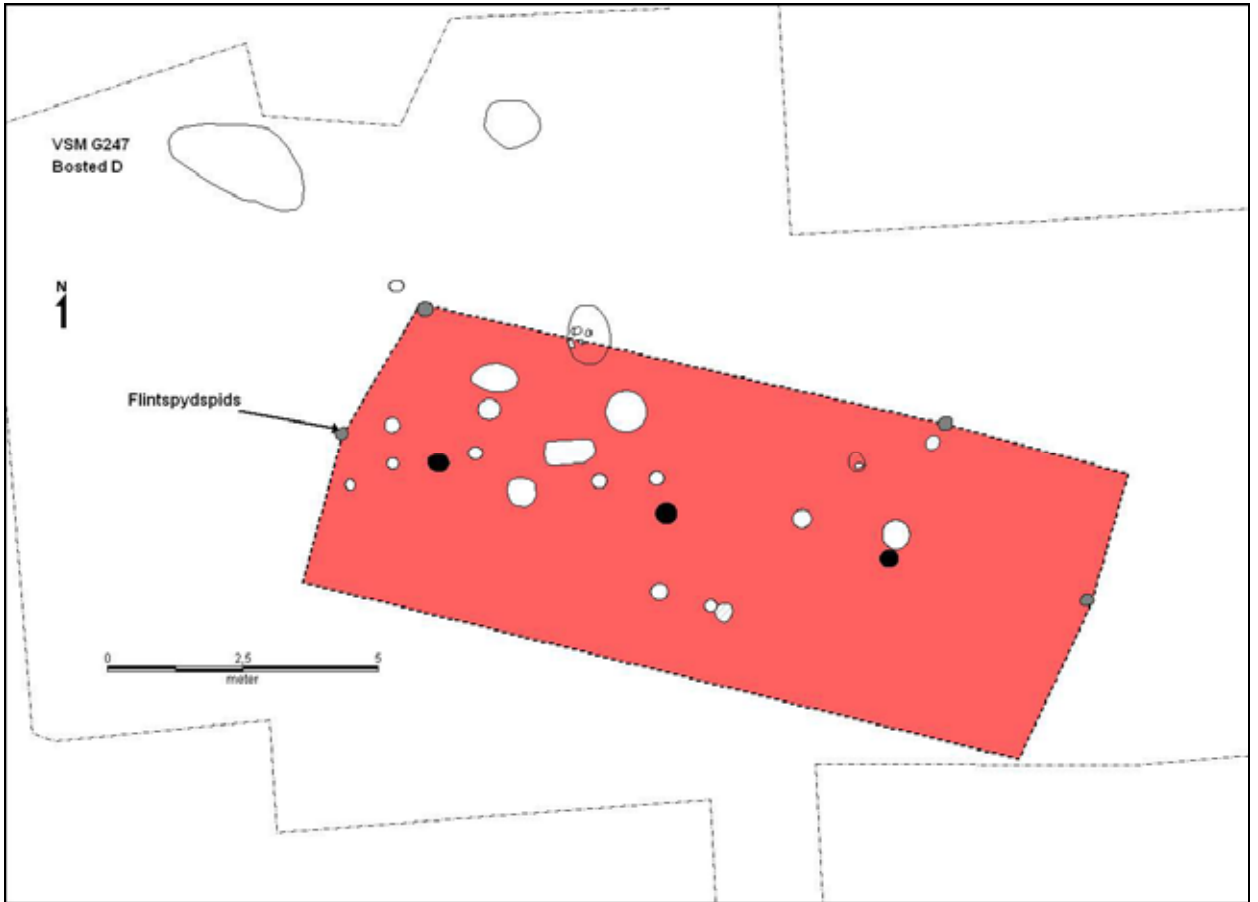
Der blev fundet spredte stolpehuller og andre anlægsspor. Det er sandsynligt, at der har stået et hus på stedet, muligvis ombygget flere gange. Bevaringsgraden er dog af en sådan beskaffenhed, at det ikke længere er muligt at udrede, hvilke stolpehuller, der har hørt sammen.

Bosted D

I dette område fandtes en samling af stolpehuller og mindre gruber. I modsætning til gruberne i de øvrige områder/bosteder blev der ikke fundet keramik, men derimod blev der fundet flere stykker flintafslag fra tilvirkning af flintredskaber samt nederste del af en flintspydspids. Endvidere er der på overfladen af marken opsamlet en del af flintsegl (figur 5).

Ud fra stolpehullerne kan et toskibet langhus anes (figur 4). Det har, i modsætning til de treskibede huse, kun haft én indre række tagstolpehuller, og er således kun opdelt i to "skibe" på langs af huset. Enkelte gav- og vægstolpehuller kunne også udskilles, og ud fra disse kan husets dimensioner fastslås til ca. 14 x 5 m. Huset har ligesom de øvrige været orienteret øst-vest.

Den toskibede hustype er en forløber for den treskibede. Den er udbredt i Danmark i yngre stenalder og ældre bronzealder (grov datering), hvorefter den altså afløses af den mere stabile treskibede konstruktion. Flintgenstande (figur 5) viser, huset snare skal dateres til ældre bronzealder end yngre stenalder.

Figur 5: Bosted D fra etape 1.

Figur 6: Spydspidsen og flintseget fra bosted D. Med stiplede linje illustreres de manglende dele.

Etape II

Ud fra prøvegravningen af etape II valgte vi at lave udgravningsfelter tre steder, hvor der havde vist sig koncentrationer af anlægsspor i søgegrøfterne.

Felt 1

Indledningsvis fulgte vi afrømningen af muld i vejtracéet til stamvejen i det kommende boligområde, fordi det gik midt igennem det planlagte felt 1. På denne måde kunne vi få undersøgt vejarealerne først, så entreprenøren kunne gå videre med kloakering og anlæggelsen af selve vejen.

Ved Felt 1 blev der undersøgt ca. 4.100 m², og det er dermed det område, hvor der blev af-dækket flest kvadratmeter. I feltets nordvestlige og centrale dele fandtes flere større gruber. Nedgravningerne havde ikke nogen særlig struktur, og der var ikke noget, som indicerede specifikke funktioner. Billedet på forsiden af rapporten viser et snit gennem en af disse gruber. Gruberne tolkes som råstofgrube, da undergrunden på disse steder er leret under et øvre sandlag. Siden er de anvendt som affaldsgruber, hvilket et større indhold af lerkarskår vidner om.

Figur 7: Et udvalg af lerkarskår fra grube K72 i felt 1.

På figur 7 ses et udvalg af lerkarskår fra en af gruberne i felt 1. Dateringen af lerkarskårene fra gruberne ligger fra sen yngre bronzealder til ældre førromersk jernalder, ca. 600-300 f. Kr. I felt 1 blev der fundet en stor mængde stolpehuller. Det var dog kun muligt at udskille en sikker hustomt, da bevaringsgraden ikke var god. Det skyldes sandsynligvis at området har været dyrket mark i mange hundrede år, og pløjning mv. har gradvist fjernet de øvre dele af stolpehuller etc. Den eneste hustomt, som kunne erkendes mellem de mange "løse" stolpehuller i felt 1, var af treskibet konstruktion. Den østlige ende af hustomten var ødelagt allerede i tidlig førromersk jernalder ved gravning af flere store råstofgruber. I den vestlige ende af huset var der bevaret stolpehuller, hvor de tagbærende stolper har stået. Endvidere var der et enkelt stolpehul fra indgangspartiet på husets nordside. Huset har sandsynligvis været ca. 10 m langt og ca. 6 m bredt.

Felt 2

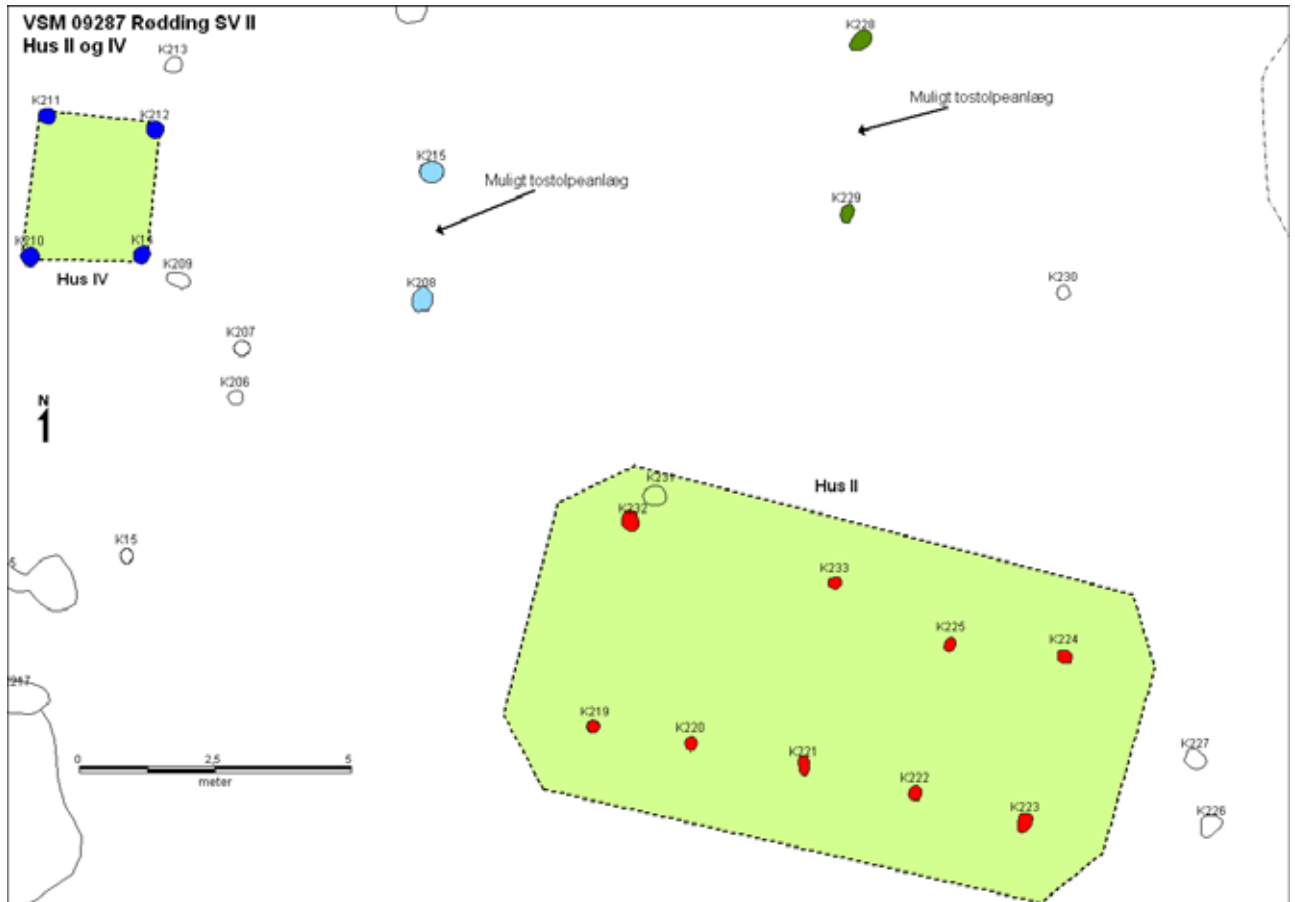
Figur 8 giver et samlet overblik af felt 2. I feltets sydøstlige hjørne ses en treskibet hustomt (Hus II). Det er kun tagstolpehullerne, der er bevaret, og oven i købet ser det ud til, at der mangler en et stolpehul, som skulle stå som nummer to i den nordlige række. De øvrige stolpehuller står dog så regelmæssigt, at der ikke kan være tvivl om, at der vitterlig har stået et treskibet hus på stedet. Ud fra tagstolpehullerne anslås huset til at have været ca. 10,5 m langt og ca. 5,5 m bredt.

Nordvest for det treskibede langhus fandtes en mindre konstruktion bestående af fire stolpehuller. Sådanne firestolpeanlæg tolkes som ”staklader”, der formentlig har været konstrueret med et hævet gulv, som skulle forhindre husdyrene og skadedyr i at nå det opbevarede forråd (halm, korn etc.). Over forrådet har der været et tag, som muligvis har kunnet hæves og sænkes, alt efter hvor meget der har været opbevaret. Staklader med hævet gulv og regulerbart tag kendes bl.a. fra Nordtyskland, hvor de har været i brug helt op i vore dage.

Ved udgravninger af velbevarede pladser fra bronzealder og jernalder har man i flere tilfælde kunne se konstruktioner bestående udelukkende af to nedgravede stolper. Også i felt 2 er der to mulige ”tostolpeanlæg”. De to stolpehuller markeret med lyseblå farve på figur 5 kan have udgjort et sådant anlæg. Ligeledes er der to stolpehuller i den nordøstlige del af felt 2, der står isoleret. De må have udgjort en konstruktion sammen. Hvad har de så været brugt til, disse tostolpeanlæg? Det er der ikke noget entydigt bud på. I de tilfælde, hvor jordens fosfatindhold er analyseret, er der registreret en forhøjet værdi omkring tostolpeanlæggene. Dette indikerer en koncentreret afsætning af humane eller animalske fækalier eller slet og ret kropsdele. Man har derfor foreslået, at anvendelsen af tostolpeanlæggene har været slagtebænke, tøjningssteder til husdyr eller måske steder man udspændt huder til garvning, som det eksempelvis ses i Grønland.

Der begynder at tegne sig en egentlig gårdsenhed med hus og stald under samme tag, en staklade til opbevaring af afgrøder/forråd og relaterede tostolpeanlæg til slagtning, tøjning og garvning. Der er ikke fundet spor af hegn, som kunne afgrænse gårdsenheden, men det er også typisk for denne tid, at gårdene ikke er indhegnet. I nogle tilfælde er mindre landsbyer bestående af 3 til seks 6 gårde dog indhegnet samlet, hvilket ses bl.a. ved Grøntoft i Sydvestjylland.

Husene i felt 2 kan kun dateres groft ud fra hustyperne, da der ikke blev fundet keramik eller andre genstande, som kunne hjælpe med en nærmere datering. De dateres således til yngre bronzealder eller ældre førromersk jernalder (omkring 500 f. Kr.).

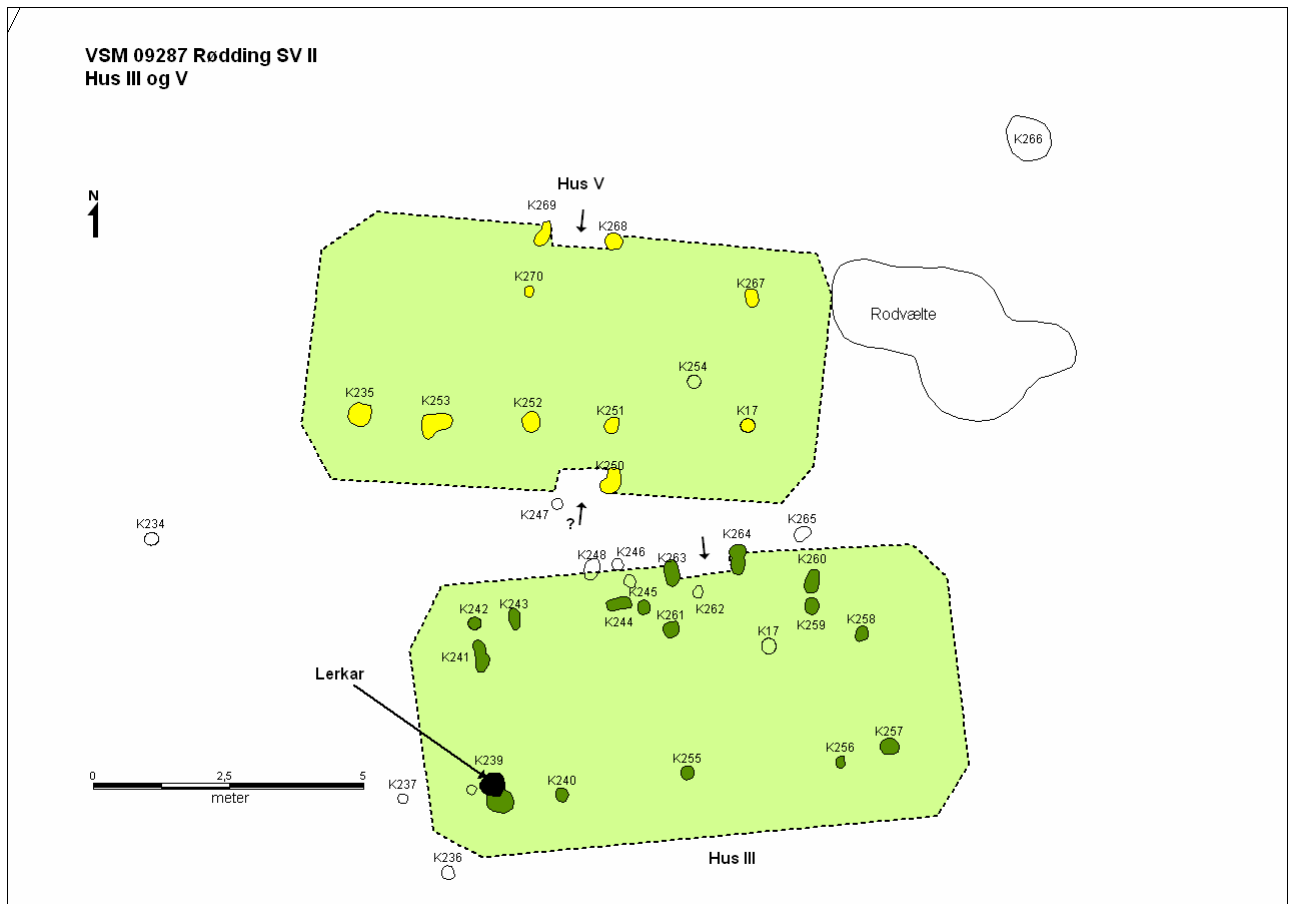
Figur 8: Oversigtsplan Felt 2, etape II.

Felt 3

Længst mod syd blev der afrømmet et mindre felt. Her var bevaringsforholdene en smule bedre end i den øvrige del af området, givetvist pga. et tykkere og bedre beskyttende muldlag. Der kunne i felt 3 udskilles to treskibede langhuse. I det sydligste af disse (Hus III) var indgangstolpehuller og vægstolpehuller på den nordlige langside bevaret. Hus III har ca. været 8,3 m langt og 5,2 m bredt.

I forbindelse med et af tagstolpehullerne i Hus III fandtes den nederste del af et lerkar. Oven på eller i karret var lagt en stor sten, som det fremgår af billedet på figur 10. Det ses ikke sjældent ved jernalderhuse, at der rituelt er nedsat et lerkar, der bevidst er slået itu. Formodentlig har dette at gøre med ofring for at bringe held huset, som skal opføres. Det ses også ofte, at store kraftige lerkar er gravet ned inde i huset, men så drejer sig ofte om beholdere til opbevaring af forråd, hvilket dette ikke var.

Lige nord for Hus III fandtes stolpehuller fra endnu et treskibet hus (Hus V). Her er ikke alle tagstolpehuller bevaret, men det ser dog ud til, at huset er samme type som de øvrige med fire sæt indre tagstolpehuller. Der blev ikke fundet yderligere anlæg, som kunne knyttes til hustomten, men det må dog anses for sikkert, at Hus III og Hus V ikke har stået på samme tid. Den nordlige indgang til Hus III ligger lige ud mod gavlen af Hus V, og det har nok ikke været praktisk. Det er fristende at sige, at Hus III må være det yngste og måske afløseren for det dårligere bevarede Hus V, men vi har intet egentligt belæg for denne påstand.

Figur 9: Oversigtsplan af felt 3, etape II..

I felt 3 fandtes endvidere flere større fyldskifter, der ved nærmere undersøgelse viste sig at være strukturløse og ikke dybere end 20 cm. Det er formentlig såkaldte rodvæltede. Der har på et tidspunkt stået træer her, der væltet af vinden og derved har revet roden op. På den måde er der kommet mørkere jord fra overfladen ned i hullet roden havde efterladt.

Figur 10: Tagstolpehul K239 i Hus III med nedsat lerkar på indersiden.

Sammenfattende

Det kan være svært at sige, om de undersøgte huse ved Rødding SV har stået der samtidigt, da de ligger så spredt. Det er som sagt mest sandsynligt, at Hus III og Hus V ikke har stået samtidigt, da de ligger så tæt som de gør. Men hvad med de øvrige? I princippet kan de godt have været brug på samme tid. Husene i felt 2 kunne i alt flad være en selvstændig gårdsenhed. Man skal regne med, at hvert af de treskibede huse har været hovedhus i en gårdsenhed. Den enkelte gård har haft sit eget ressourceområde tæt på gården, og så begynder det at knibe med pladsen. Det er derfor sandsynligt, at der i området kun har eksisteret en eller to gårde, som flyttede til en ny placering inden for det primære ressourceområde, når det gamle hus var udtjent. Husenes levetid anslås ud fra erfaringer med rekonstruerede huse til mellem 30 og 50 år. Dateringen af keramik fundet ved undersøgelserne, spreder sig over godt 300 år fra sen yngre bronzealder til den ældre del af førromersk jernalder. I alt har vi seks sikre treskibede hustomter, hvilket vil svare til at en enkelt gård har flyttet rundt på arealet i de ca. 300, år vi kan følge keramikken. De mange stolpehuller, der ikke umiddelbart kan sættes sammen til genkendelige konstruktioner, vidner dog om en større aktivitet. Måske har der været flere gårde, som flyttede rundt på arealet, vi kan dog kun med sikkerhed påvise én over perioden på 300 år.

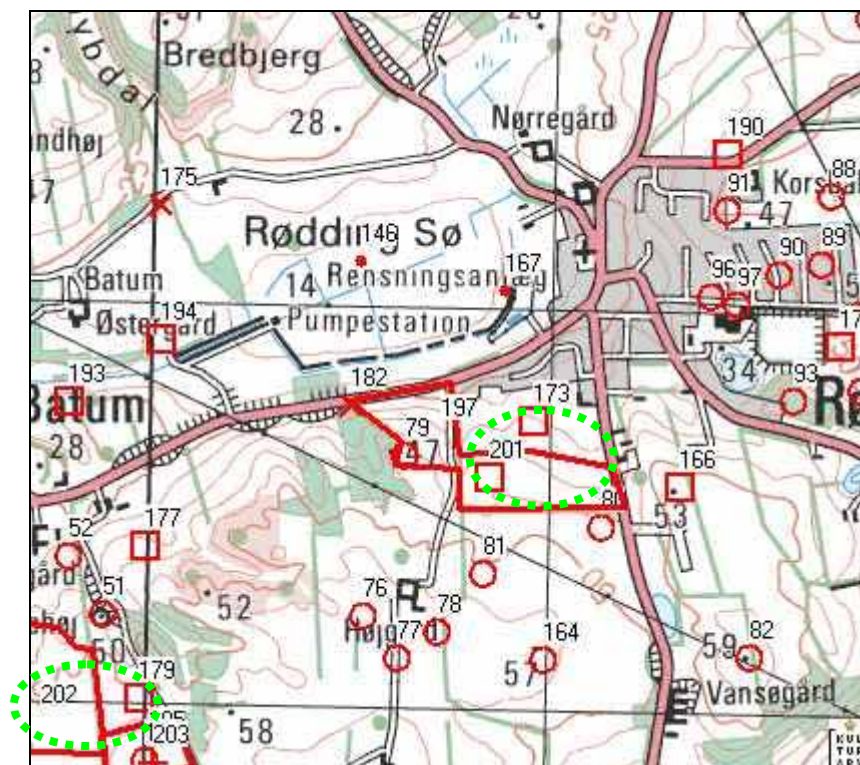
Rødning SV i et lokalt perspektiv

Fundene ved Rødning har givet os et indblik i bebyggelsesmønstret på stedet i tiden omkring 500 f. Kr. Det er ikke et fuldstændigt billede vi har opnået, da bevaringsgraden ikke var god. Vi har dog fået et godt indtryk af husene, deres størrelse, og tilknyttede bygninger i form af staklader og tostolpeanlæg.

Der er ved flere lejligheder fundet spor efter aktiviteter fra samme periode rundt om Rødning Sø. Ved SB nr. 177, 190 og 194 er der i forbindelse med dybdepløjning registreret fyldskifter med keramik fra ældre jernalder (se figur 11). Det ser ud til, at man på dette tidspunkt har retrukket de højere beliggende dele af skråningerne omkring Rødning Sø. Her har man kunnet bo tørskoet og i sikker afstand til søen, der må have varieret i størrelse efter årstiden.

Det toskibede hus i bosted D skal formentlig ses i sammenhæng med de mange gravhøje på de højere liggende arealer mod syd og øst. Dette gælder hvad enten huset skal henføres til yngre stenalder eller ældre bronzealder, da gravhøjene i området formentlig stammer fra begge perioder.

Ved omfattende råstofgravning ved Duehøj, Batum sydvest for Rødning har Viborg Stiftsmuseum undersøgt flere hustomter fra bronzealderen (VSM G474, SB nr. 173) samt en indtil da ukendt, dog overpløjet gravhøj med tilknyttede urnegrave fra yngre bronzealder (SB nr. 198). De undersøgte hustomter ved Batum er også fra yngre bronzealder og tidlig jernalder, og formentlig samtidige med de undersøgte ved Rødning SØ. Dermed kan der være tale om to nabobopladser, hvis der da ikke har været endnu en boplads nordvest for Højgård midt imellem de to nu kendte bosættelsesområder.

Figur 11: Kort i 1:50.000 med arkæologiske registreringer påtegnet. De grønne, stiplede ovaler markerer bosættelsesområderne ved Rødning SV og ved Duehøj Syd. Røde cirkler markerer gravhøje, firkanter bopladser og krydser enkeltfund (fra DKC).

Rødning SV i regionalt perspektiv

Husene i Rødning på overgangen mellem bronzealder og jernalder har generelt været små med ikke over 100 m² under tag. Det er dog ikke noget særtræk for denne plads. Udgravninger fra hele landet viser et meget ensartet billede med små huse, på trods af vi fra tidligere perioder af bronzealderen har langt større huse af treskibet konstruktion. Det kan muligvis have noget at gøre med ændrede familiestrukturer på dette tidspunkt. Man har åbenbart ikke haft brug for så meget plads, hvilket kunne indikere en mindre basisenhed for familien. Det kan naturligvis også hænge sammen med generel økonomisk nedgangsperiode.

Vi ved ud fra pollenanalyser foretaget flere steder i landet, at det har været en relativ kold og våd periode. Dette kan være et argument for de ændrede strukturer.

Relevant litteratur

Bertelsen, J.B. (*et. al*)1996.: Bronzealderens bopladser i Midt- og Nordvestjylland
 Ethelberg, P. (*et. al.*) 2000: Det Sønderjyske landbrugs historie – jernalder, vikingetid & middelalder.
 Jensen, J 2004: Danmarks Oldtid – Bronzealder 2000-500 f.Kr.
 Jensen, J. 2004: Danmarks Oldtid – Ældre jernalder 500 f.Kr.-400 e.Kr.

Diverse oplysninger:

Viborg Stiftsmuseums j. nr.:	VSM G247 (etape 1) VSM 09287 (etape 2)
Lokalitet:	Rødning SV
Sogn, herred og amt:	Rødning Sogn, Nørlyng Herred, Viborg Amt
Dansk Kulturhistorisk Centralregister:	1300812-201&173
Kulturarvsstyrelsens j. nr.:	2003-2122-1268
Bygherre:	Viborg kommune (Tjele kommune)
Areal:	Ca. 11 ha.
Gravemaskine fra:	Simon S. Simonsen
Deltagere i udgravningen:	Etape 1: Daglig leder: Arkæolog Mikael H. Nielsen Arbejdsmand: Mogens Sørensen Udgravningsansvarlig: Martin Mikkelsen Etape 2: Daglig leder: Arkæolog Mikkil Kiildsen Assistent: Arkæolog Thomas Nielsen Assistent: Stud. Mag.: Mette Klingenberg Udgravningsansvarlig: Martin Mikkelsen

Dokumentationsmaterialet bestående af beretning, tegninger, fund, fotos m.v. opbevares på Viborg Stiftsmuseum, Hjultorvet 4, 8800 Viborg.

Undersøgelsen er betalt af bygherren, Kulturarvsstyrelsen og Viborg Stiftsmuseum

Om bygherrerapporter

Når der er foretaget en arkæologisk udgravning, der er helt eller delvist finansieret af en privat eller offentlig bygherre, skal der udarbejdes en særskilt rapport til bygherren. Bygherrerapporten skal være almindeligt tilgængelig, præsentere udgravningens resultater og sætte dem i sammenhæng med det omgivende landskabs kulturhistorie.¹

Viborg Stiftsmuseum har besluttet at udgive museets bygherrerapporter i en fortløbende serie.

Ældre numre kan købes for 20 kr. (medmindre andet er anført) ved henvendelse til museet, eller hentes elektronisk i PDF-format via museet hjemmeside: <http://www.viborgstiftsmuseum.dk/>

Liste over Viborg Stiftsmuseums bygherrerapporter

1. Båndruplund – en boplads fra bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2004.
2. Nordentofte, Skals – en boplads fra sen yngre stenalder, bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
3. Brobakken – en samlingsplads fra bronzealder og en gravplads fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
4. Lynderup SV – et aktivitetsområde fra sen yngre stenalder og bronzealder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen 2006.
5. Teglværksvej – en boplads fra ældre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2005.
6. Klejtrup Syd – en boplads fra sen yngre stenalder / tidlig ældre bronzealder. Marianne Høyem Andreasen. 2005.
7. Krogen, Aidt. Under udarbejdelse.
8. Højvangen, Ørum. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. Under udarbejdelse.
9. Stenshede – en gravhøj og andre fund fra yngre stenalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2006
10. Ørum Sportsplads – et aktivitetsområde fra ældre jernalder. Mikael H. Nielsen. 2005
11. Sundstrup Øst – en boplads fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen 2006.
12. Ettrupvej, Fjelsø – to aktivitetsområder fra bronzealder eller jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2006.
13. Løvel Syd - bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og ældre germansk jernalder. Malene R. Beck & Dorthe Kaldal Mikkelsen 2006.
14. Skaldehøj og Arildsvej - to bopladser fra førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. Under udarbejdelse.
15. Liseborg- et forsvarsværk fra tidlig førromersk jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. Under udarbejdelse.
16. Lindum syd – langhus fra middelalderen. Jesper Hjerminde 2006.
17. Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Marianne Greve Iversen 2006.
18. Formyre SØ - hustomt og grave fra sen ældre bronzealder - fladmarksgravpladser fra tidlig jernalder. Martin Mikkelsen 2009.
19. Tindbækvej 25 - Gravhøj fra enkeltgravskultur. Martin Mikkelsen og Mikkel Kiildsen 2007.
20. Langmosegård - en boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen 2007.
21. Løgstrup SØ - en boplads fra yngre jernalder - aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Sanne Boddum, Mikkel Kiildsen & Mikael H. Nielsen 2007.
22. Viborg Vestermark - Bopladser fra bronzealderen. og Martin Mikkelsen. Under udarbejdelse.
23. Ridder Munks Vej - En gravplads m.m. fra stenalder, bronzealder og jernalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen 2007
24. Rødding SV - bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen 2009.
25. Randrup Mølle – et langhus med forsænket østende fra yngre stenalder. Sidsel Wåhlin og Martin Mikkelsen 2008.
26. Spangsdal II og Gl. Asmild. Under udarbejdelse.
27. Bjerring Hede - en gravplads fra ældre jernalder - en boplads- og aktivitetsspor fra ældre jernalder. Asger V. Amundsen og Martin Mikkelsen 2008. Under udarbejdelse.
28. Liseborg Høje - boplads fra yngre bronzealder - begravelse i vognfading fra vikingetid. Elin Vanting & Dorthe Kaldal Mikkelsen 2009.
29. Stenshede Syd - Gravhøj fra enkeltgravskultur - bopladser fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Claus Sørensen og Martin Mikkelsen 2009.
30. Hjortdalgård - en boplads fra ældre jernalder. Claus Frederik Sørensen og Dorthe Kaldal Mikkelsen.
31. Sønder Mose - en bebyggelse fra ældre bronzealder. Dorthe Kaldal Mikkelsen 2009.
32. Rådmandshus – bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder på Viborg Vestermark. Mikkel Kiildsen 2009. Under udarbejdelse
33. Højlund Spangsdal I – landsby fra yngre jernalder. Sanne Boddum 2009.
34. Rugballegård – brandgrave og boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen 2009.
35. Kokær Høj – bebyggelse fra jernalder. Mikkel Kiildsen 2009. Under udarbejdelse.

¹ Kulturarvsstyrelsen: Retningslinjer for udformning af rapport til bygherre/anlægsmyndighed

